

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119015280
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119015280.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Patrika Príbělského, PhD., v trestnej veci proti odsúdenému O. U., nar. XX.X.XXXX v R. nad C., trvale bytom R. nad C., C. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, na neverejnom zasadnutí dňa 26. februára 2020, prejednal sťažnosť odsúdeného O. U. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. decembra 2019, sp. zn. 1Pp/240/2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. decembra 2019, sp. zn. 1Pp/240/2019, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal odsúdený sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Odsúdený podanú sťažnosť dodatočne odôvodnil ručne písaným podaním, na čítanie pomerne náročne formulovaným, v rozsahu 9 strán. Z tohto podania krajský súd zistil, že v jeho úvode odsúdený poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia a na to, že po jeho vyhlásení podal proti nemu sťažnosť. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil okresnému súdu, aby vec znovu prejednal v inom zložení senátu alebo inému súdu toho istého stupňa, alebo aby vo veci sám rozhodol tak, že návrhu odsúdeného vyhovie. Odsúdený poukázal na čl. 46 ods. 1 a čl. 141 ods. 1 ÚSR. Namietal, že okresný súd v zložení senátu, ktorý rozhodol napadnutým uznesením, nesplnil ústavné požiadavky a princípy uvedených ústavných článkov. Nasvedčuje tomu okolnosť, že pred prejednaním veci konajúci predseda senátu jasne oznámil, že nemieni vyhovieť predmetnému návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Nedostatok aspektov nezaujatosti a nestrannosti bol prejavovaný aj súčasným uložením poriadkovej pokuty 100,- eur odsúdenému. Podľa názoru odsúdeného, orgán súdu - sudca - predseda senátu, ktorý v čase prebiehajúceho konania vydá rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty, ako tomu bolo v danej veci, nemôže mať za takejto situácie dostatok aspektov nezaujatosti a nestrannosti, aby mohol súčasne v rovnakom rozhodnom čase objektívne hodnotiť a rozhodnúť o úzko-príčinne súvisiacom návrhu odsúdeného. O tejto skutočnosti svedčí postup konajúceho súdu, vyhľadávanie a vytykanie všemožných nedostatkov osoby odsúdeného s jasným cieľom za každú cenu návrh zamietnuť.

Odsúdený ďalej poukázal na znenie § 66 ods. 1 Tr. zák., na časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd poukazuje na obsah skráteného výpisu klienta a na to, že svoj návrh podal

po vykonaní zákonom stanovenej časti uložených trestov odňatia slobody. V návrhu pravdivo a jasne uviedol, že spáchanie činov a svoju vinu uznal, úprimne ich oľutoval a chce viesť riadny život, k čomu má vytvorené všetky podmienky, dobré rodinné a sociálne zázemie. Hodnotenie ústavu tieto skutočnosti verifikovalo a bolo v rovine odporúčenia podmieneného prepustenia s dohľadom. Na prejednanie veci sa dostavili matka odsúdeného a tiež zamestnávateľ s prísľubom poskytnúť odsúdenému prácu. Okresný súd žiadnu z uvedených skutočností nereflektoval a jednostranne zamietol návrh bez ohľadu, že aj odsúdený je len človek, ktorý má svoje chyby, za ktoré tvrdo pyká. Nasypal si popol na hlavu, jeho matka v tichosti plakala, vidiac postup súdu za každú cenu zamietnuť návrh. Podľa názoru odsúdeného súd neprihliadol na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby, na význam rodiny v zmysle čl. 1 ods. 1 a čl. 41 a nasl. ÚSR a na to, že uložený trest odsúdeným značne vykonaný už splnil zákonný cieľ a účel.

S poukazom na názor ústavného súdu o neakceptovateľnosti neprimeranej prísnosti trestu odsúdený vyjadril názor, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu jasne nasvedčuje tomu, že inštitút podmieneného prepustenia je len tzv. zákonnou fikciou a že tento návrh možno odsúdenému (aj svojoľnou úvahou) definitívne odňať bez prihliadnutia na splnenie zákonných a materiálnych podmienok. Podľa názoru odsúdeného súd v Trenčíne takmer 90 -99 % zamietla spravidla všetky žiadosti o podmienené prepustenie a v podstate rozhoduje prokurátor, nie súd, ktorý spravidla v 99% sťažnosťou napáda každé uznesenie OS TN o podmienenom prepustení na slobodu.

Odsúdený, poukazujúc na rozhodnutia EŠLP vo veciach S. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie, Kafkaris proti Cypru, Magyr proti Maďarsku a na závery tohto súdu o možnosti podmieneného prepustenia trestu odňatia slobody, uloženého na doživotie, je toho názoru, že súd jeho návrh zamietol (zjavne vytykajúc z lustrácii vyplývajúce aj banálne dopravné priestupky), neberúc do úvahy skutočnosť, že v jeho osobe nejde o vraha, či pedofila a ani o páchatel'a násilného trestného činu, ale o osobu potrestanú za majetkovú trestnú činnosť. Na rozdiel od neho v prípade iného odsúdeného (22x trestaného za zločiny podvodu) napriek neodporúčaniu ústavu súd uznesením, sp. zn. 6Pp/383/2017 z 9.7.2018 túto osobu podmienené prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a toto rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd v Trenčíne, ktorý zamietol sťažnosť prokurátora, pričom sa tak dialo v čase, kedy bolo proti tejto osobe vedené ďalšie trestné stíhanie. Odsúdený v tejto súvislosti poukázal aj na závery súdov v rozhodnutiach Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1Pp 15/2019, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9Tos/29/2019 a nálezy Ústavného súdu Českej republiky pod sp. zn. III. ÚS 2204/17, II. ÚS 482/18, I. ÚS 2201/16 a III. ÚS 599/14, na podstatnú časť ktorých záverov odsúdený v ďalšej časti sťažnosti poukázal.

Podľa názoru odsúdeného napadnuté uznesenie okresného súdu trpí takými vadami a predčasnými úsudkami a zároveň aj naopak retrospektívnou retroaktivitou, vytykaním minulosti odsúdeného, aké vady boli prítomné najmä v rozhodovaní súdov SR v dobe totality (1948 - 1989). Odsúdená osoba napriek splneniu všetkých zákonných formálnych, aj materiálnych podmienok pre kladné vybavenie žiadosti o podmienené prepustenie je nutne doslova spätne aj retroaktívne vrátená do minulosti a sama sa z nej nemá šancu vymaniť, lebo jej to nedovolí prokurátor a sudca. Bez ohľadu na skutočnosť, že páchatel' bol odsúdený a potrestaný za spáchaný čin a že vykonal aj časť zákonom stanovenej časti uloženého trestu, postup prokurátora akceptovaný sudcom zjavne neberie zreteľ na rodinu a blízke osoby odsúdeného (v rozpore s § 34 ods. 3 Tr. zák.), ani na udržanie vzťahov a na riadne rodinné, pracovné podmienky osoby odsúdeného, splnenie ktorých súd v konaní zjavne odignoroval.

V závere dôvodov svojej sťažnosti odsúdený vyslovil názor, že postup súdu, ako v prejednávanom prípade, zodpovedá fungovaniu súdov v čase nemorálneho a protiprávneho komunistického systému (roky 1939 ..... 1948 .... 1989 - viď zákon č. 125/1996 Z. z.), kedy dochádzalo k súdnym perzekúciám a k účelovému „rozbijaním rodín“. Odsúdený v tejto súvislosti tiež poukázal na poznatky o konaní bývalého generálneho, na kauzy oligarchov, ktorí podľa jeho názoru rozkrádajú štátne peniaze a sú pritom nepostihovaní. Na rozdiel od týchto osôb si odsúdený vykonal takmer celý trest. Odsúdený namietol, že napriek predloženým relevantným zárukám, že bude viesť riadny život, súd nevyhovел jeho návrhu. Je ťažké, až nemožné sa vôbec zorientovať, o čo išlo sudcovi a prokurátorovi. Slovenská republika je členským štátom Rady Európy a Európskej únie, pričom v iných krajinách EÚ osoby vo výkone trestu odňatia slobody nemusia požiadať o podmienené prepustenie, pretože súdy ich po odpykaní časti trestu na podmienené prepustenie takmer automaticky prepustia a nemajú obavu o ich budúcnosť, ani túto nespochybňujú na margo minulosti osôb odsúdených.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia, krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia, na obsah ktorého týmto krajský súd poukazuje v celom rozsahu v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, okresný súd správne uviedol, že odsúdený

splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa názoru krajského súdu záver okresného súdu o nesplnení zákonnej podmienky preukázania polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a správaním sa počas výkonu trestu má úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. sa posudzuje celá doba výkonu trestu odsúdeného. Už od nástupu výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným je cieľom výkonu tohto trestu pôsobiť na odsúdeného v tom smere, aby sa podriadil normám správania. Je potom na odsúdenom, či sa poriadí týmto normám a či podriadenie sa týmto normám je jeho dobrovoľným predsavzatím, alebo ide len o okolnosťami výkonu trestu vynútené podriadenie sa týmto normám. Z hľadiska preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. preto podľa názoru krajského súdu sa vyžaduje, aby odsúdený počas celej doby výkonu trestu dodržiaval ústavný poriadok a normy správania sa. Tu treba zdôrazniť, že súdna prax z hľadiska splnenia podmienky preukázania polepšenia akceptuje možnosť existencie určitých nedostatkov v krátkej dobe po nástupe z dôvodu adaptačných problémov, avšak takéto nedostatky z hľadiska preukázania polepšenia nemožno akceptovať u odsúdených, ktorí majú skúsenosť s podmienkami výkonu trestu. Ak sa teda v prejednávanom prípade počas výkonu trestu zistili nedostatky v správaní sa odsúdeného a v plnení si svojich povinností, s ohľadom aj na to, že odsúdený nie je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, nie je ani podľa názoru krajského súdu možné vyvodiť odôvodnene rozumný záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie. O správnosti záveru o nepreukázaní polepšenia svedčí podľa názoru krajského aj reakcia odsúdeného po vyhlásení napadnutého uznesenia, kedy sa odsúdený vyjadril nasledovne: „Celý tento súd je fraška, všetci ste tu hovná“. Krajský súd si uvedomuje, že odsúdený mohol byť nespokojný s rozhodnutím okresného súdu, to ho však pri rešpektovaní elementárnych noriem slušnosti v žiadnom prípade neoprávňovalo k takejto reakcii.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd správne poukázal aj na to, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie rovnakej úmyselnej trestnej činnosti. Odsúdený tak zjavne svojím správaním po vykonaní predchádzajúceho trestu odňatia slobody preukázal, že predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody u neho vôbec nesplnil svoj výchovný účel viesť ho k tomu, aby viedol riadny život v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., čo bolo nepochybne brané do úvahy súdom aj pri ukladaní posledného trestu. Nie zanedbateľnou okolnosťou v tomto smere je aj skutočnosť, že odsúdenému v minulosti bolo už poskytnuté dobrodrenie v podobe podmienenej prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, kedy odsúdený nepochybne verbálne prezentoval svoju nápravu a to, že bude viesť už len riadny život. Svojím následným konaním, na ktorom nemá ingerenciu žiadna zo zložiek štátnej moci, kritizovaných v dôvodoch jeho sťažnosti, však preukázal, že na jeho tvrdenia sa nedá spoľahnúť. Preto odsúdený svojimi vyjadreniami a argumentáciou nepresvedčil ani krajský súd o tom, že v budúcnosti možno od neho očakávať, že bude viesť riadny život.

V tejto súvislosti opakovane považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. mal viesť k vedeniu riadneho života, na rozdiel od osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, u ktorých vystupuje do popredia výchovná zložka trestu. Zo skutočnosti, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre rovnakú úmyselnú trestnú činnosť, logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon trestu odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o pretrvávajúcej zjavnej neúcty odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody.

S poukazom na pozitívne zistenie nedostatkov v správaní sa odsúdeného počas aktuálneho výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody a zistenie recidívy úmyselnej trestnej činnosti, trestanej nepodmienečnými trestami odňatia slobody pred súčasným výkonom trestu, krajský súd sa stotožnil so správnosťou záveru okresného súdu o nesplnení zákonných podmienok pre jeho podmienenej prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o argumentáciu odsúdeného v dôvodoch jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu, krajský súd túto argumentáciu nepovažoval za rozhodnú pre posúdenie správnosti výroku napadnutého uznesenia okresného súdu a konania, ktoré mu predchádzalo.

Pokiaľ odsúdený v dôvodoch svojej sťažnosti poukazoval na iné konkrétne prípady, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nemal a ani nemá právomoc konať v uvedených iných veciach a nemá ani právomoc preskúmavať správnosť a zákonnosť postupu orgánov, príslušných konať v týchto iných veciach. Pokiaľ odsúdený poukazoval na všeobecné právne závery ohľadne posudzovania podmienok na podmienené prepustenie v ním uvedených rozhodnutiach súdov, podľa názoru krajského súdu napadnuté uznesenie okresného súdu s poukazom na vyššie uvedené je v úplnom súlade s uvedenými všeobecnými právnymi závermi. V súvislosti s kritikou odsúdeného ohľadne aplikácie § 34 Tr. zák. v napadnutom uznesení krajský súd musí poukázať na to, že rozhodovanie o podmienenom prepustení je rozhodovaním vo vykonávacom konaní, pričom aplikácia zásad pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák., teda aj odseku 3 uvedeného ustanovenia, je rozhodná pri ukladaní trestu v štádiu trestného stíhania v konaní pred súdom.

Pokiaľ odsúdený v dôvodoch sťažnosti namietal správnosť napadnutého uznesenia, argumentujúc splnením všetkých zákonných podmienok pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s poukazom na vyššie uvedené sa krajský súd v jeho prípade nestotožnil so správnosťou jeho názoru o splnení všetkých zákonných podmienok pre podmienené prepustenie.

S poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná. Preto podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.